

Podstatné pro předmět

- 80 % účast na seminářích - viz podle opatření
- Příprava na zkoušku
- Zdroje:
- <https://apa.upol.cz/>

CENTRUM APA

Centrum aplikovaných pohybových aktivit (APA) FTK UP v Olomouci

Hlavně kvalitu života....

Postavení zdravotně postižených
osob ve společenském systému
a odraz tohoto postavení
v provozování pohybových aktivit.

1.

Život s postižením...

...lze usnadnit život s postižením?

Motivace

- <https://www.youtube.com/watch?v=UpbIVAXkVzY>
- <https://www.youtube.com/watch?v=8vIEJBBj12k>

Vyšetřují mě jako FBI, zlobí se běžec bez nohou Pistorius

Sheffield, Praha (bb) - Bude to ještě dlouhý spor. A řádně se přiosřil.

Jihoafričan Oscar Pistorius, běžec s amputovanými končetinami, jenž závodí pomocí speciálních protéz, se po nedělním závodě se zdravými atlety v Sheffieldu pustil do slovní přestřelky s Mezinárodní atletickou federací IAAF.

„Bylo by lepší, kdyby pracovali se mnou a ne proti mně. Já mám podávat výkony na dráze, oni mají být profesionální federací. Ale chovají se jako při vyšetřování FBI,“ citoval jej list The Independent.

Mluvčí federace Nick Davies se bránil: „Měl by se trochu zklidnit. Nemáme nic proti handicapovaným atletům. Snažíme se být fér, děláme výzkum, který platíme my, nikoli on.“

Pistorius, jenž by se rád dostal na běžnou olympiádu a mistrovství světa, je nyní pod drobnohledem

V DEŠTI. Oscara Pistoria brzdil v Sheffieldu v souboji se zdravými i déšť. FOTO: REUTERS

IAAF. Záznamy jeho závodů v Římě a Sheffieldu putují do sportovního institutu v Římě. Atleti totiž nesmějí využívat technické pomůcky, za něž mohou být protézy považovány. Třeba proto, že zatímco běžci bez handicapu na konci čtvrtky „tuhnou“, Pistorius má velmi pomalý start, ale jak nabere rychlost, udrží ji do konce.

Jeden sudí měl utrousit: „To by zdraví běžci mohli mít raketový pohon.“ Pistorius opáčil: „Měli by mi dát možnost absolvovat můj boj.“

První výzkumy podle AP ukázaly, že Pistorius měl s protézami v Římě stejně dlouhý krok jako další běžci, ale čelí menšímu odporu vzduchu. „Chceme vědět víc,“ uvedl Davies.

Ať už Pistoriova bitva dopadne jakkoli, limitu pro mistrovství světa se v Sheffieldu nepřiblížil a byl diskvalifikován za dvojí vyšlápnutí z dráhy. „Čeká mě ještě dlouhá cesta.“

14.4.2004 MF

**DNES VÍME, ŽE ZÁVODIL S BĚŽNÝMI
SPORTOVCI...**

Lidé na vozíku se opět postaví
díky novým robotickým nohám....

**PODLE NEJRŮZNĚJŠÍCH
VÝZKUMŮ SE LIDÉ, KTEŘÍ
PŘIŠLI O NOHY, TĚŽKO
VYROVNÁVAJÍ S ŽIVOTEM
NA KOLEČKOVÉM KŘESLE.**

Jaké jsou šance...

Společnost Exmovere Holdings vytvořila unikátní vozítko, díky kterému se budou moci opět postavit.

Kromě snazší mobility by jim nové robotické nohy měly pomoci zmírnit psychické frustrace z vozíků.

FOTO: [Profimedia](http://Profimedia.cz)

V roce 2050 budou roboti téměř srovnatelní s lidmi

Informační technologie - velký rozkvět.

Předpovězeny veliké změny v oblasti sociální interakce, robotiky a schopnosti počítačů vnímat reálný svět (Justin Rattner, technologický ředitel společnosti Intel).

„Podle některých prognóz se blížíme ke zlomovému bodu, od kterého rychlost technologického pokroku poroste exponenciálně. V blízké budoucnosti by počítače mohly člověka překonat ve schopnosti uvažovat,“.

Robotické nohy jsou v podstatě sestaveny ze dvou hlavních částí.

V jedné jsou uzavřené nohy.

Tento vrchní díl zároveň slouží jako podpora celého těla.

Na spodní části jsou přimontovány dvě kola, podobně jako je tomu u speciálních elektrických dvojkolek, které se dnes již běžně prodávají.

Počítačové vizionáři - blíží se doba, kdy budou jednotlivé části lidského těla vylepšovány hardwarovými součástkami.

Tomu nasvědčují také plány výrobců, kteří pracují na robotickém srdci, či speciálním oblečku pro důchodce.

Jako skutečná ruka

- Revoluční protézu je možné ovládat pouhou myšlenkou.

Milorad Marinkovic s robotickou protézou

Robotická protéza ještě není připravena k masivní produkci.

Odhad prodejní ceny - okolo 30 tisíc eur, tedy v přepočtu 820 tisíc korun.

Nemocné srdce vyměníme za robotické

Již nyní existují
robotické náhražky
lidských orgánů,
jako je například
umělé srdce.

Přístroj z polymerů a přídavku organické tkáně
reguluje tlak a tep pomocí několika elektronických
senzorů.

Pořizovací cena umělého srdce je 150 000 euro.
Užity znalosti z kosmického a leteckého průmyslu.

Robotický oblek pro staré a nemohoucí

Japonsko - speciální robotické tělo, které si starší jedinci jednoduše navléknou na sebe jako oblečení.

Robotické tělo by mělo podle jeho tvůrců ulevit bolavým a starým kloubům.

V lékařství - ochrnutí pacienti by se tak mohli opět pohybovat. Např. Honda představila robotické nohy, které by měly usnadnit chození.

Chytré brýle mají nevidomým nahradit zrak

- Podobné „slunečním brýlím“ - Microsoft 2016 - mají zabudovanou kameru, která nejenže dokáže pořídit fotografii, ale zároveň ji zvládne i analyzovat. Nevidomému pak díky tomu dokážou brýle popsat, co se odehrává před ním.

Stačí přejet prstem po obroučkách a brýle pořídí snímek a rozpoznají, co přesně se na něm děje.

Novinka od Microsoftu je schopna odhadnout také věk a náladu lidí.

Na půdě Fakulty elektrotechnické ČVUT v Praze vznikala v posledních dvou letech speciální „chytrá“ hůl. Hůl je napojena prostřednictvím vlastní SIM karty na internet a umožňuje nevidomému spojit se s rodinou nebo se specializovaným navigačním centrem.

Do roku 2030 by se každý z nás
mohl stát díky nanotechnologii
nesmrtelným

61letý americký vědec Ray Kurzweil,
podle něhož budou miniaturní roboti za
dvacet let schopni nahradit prakticky
libovolnou část našeho těla, a to včetně
všech životně důležitých orgánů.

Kurzweil:...

- V budoucnu by měli naše tělo opravovat takzvaní nanoboti, kteří například nahradí krvinky a přitom budou pracovat až tisíckrát efektněji.
- „Díky nanotechnologii budou lidé za pár desítek let schopni na olympiádě sprintovat mnohokrát rychleji než nyní. A potápěči vydrží bez nadechnutí pod vodou klidně i hodiny,“

V zemi žije milion lidí s postižením

Praha (ČTK, vel) - Každý desátý Čech má nějaký zdravotní handicap, j

■ Druhy handicapů

Vnitřní*	571 734
Tělesné	550 407
Duševní	128 065
Mentální	106 699
Zrakové	87 439
Sluchové	74 700

* Nejčastěji jde o postižení vnitřních orgánů

Zdroj: ČSÚ (někteří pacienti uvedli více druhů postižení)

1 734

0 407

8 065

6 699

7 439

4 700

orgánů

ce druhů

procent

ství lidí

ce. V do-

ou bydlí

ných.

m handi-

smdesát

na z nich – téměř 90 procent – žije podobně jako zdraví lidé. Bezbarié-

procent z nich pobírá sociální dávky," vyčetla dále ze statistiky Vladi-

míra Kalnická z Českého statistického úřadu. Nárok na plný invalidní důchod má třicet procent postižených.

Maturitu má jen pětina lidí

Zdravotně postižení jsou méně vzdělání než ostatní, převládají mezi nimi lidé s ukončenou základní nebo střední školou bez maturity. Zatímco v celé společnosti má maturitu 27 procent lidí, u zdravotně postižených je to 19 procent. Vysokoškolské vzdělání má v Česku devět procent lidí, mezi postiženými je vysokoškoláků šest procent.

Statistici sbírali údaje od 548 praktických a dětských lékařů.

Za zdravotně postižené jsou považováni lidé, jejichž obtíže trvají déle než rok a kvůli postižení mají potíže s uplatněním ve společnosti.

Již v roce 2004 přijala vláda ČR
Střednědobou koncepci státní politiky vůči
občanům se zdravotním postižením, z jejíchž cílů
a úkolů vychází **Národní plán podpory a
integrace občanů se zdravotním
postižením na období 2006 - 2009,**
přijatý v roce 2005.

Doporučení Rady Evropy [Rec(2006)5] „Akční plán na podporu práv a plného zapojení osob se zdravotním postižením do společnosti: zlepšení kvality života osob se zdravotním postižením v Evropě 2006 – 2015“ bylo schváleno na 961. zasedání delegátů ministrů dne 5. dubna 2006.

Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010–2014

Národní akční plán inkluzivního vzdělávání

**Národní plán
podpory rovných příležitostí
pro osoby se zdravotním
postižením
na období 2015–2020**

usnesením ze dne 14. července 2014
č. 567

- Porovnání výsledků šetření uskutečněných v letech 2007 a 2013 - podíl osob se zdravotním postižením roste mírně rychleji u žen než u mužů (o 0,6 %, kdežto u mužů 0,1 %).
- K rozlišení bylo použito sedm typů, tj. tělesné, zrakové, sluchové, mentální, duševní, vnitřní a jiné. Nejvyšší podíl má vnitřní zdravotní postižení – 41,9 %, druhý nejvyšší tělesné postižení – 29,2 %. Další typy se již pohybují od 8,5 do 5,1 %.

Článek 26 Listiny základních práv EU

uznává právo zdravotně postižených „na opatření, jejichž cílem je zajistit jejich nezávislost“.

Přibližně 16% obyvatel EU ve věku mezi 16 a 64 lety se považuje za osoby s dlouhodobými zdravotními potížemi nebo zdravotním postižením, přičemž ve věk. kategorii 55-64 let je to 30%.

Kdo je zdravotně postižený

- Článek 1 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením: „**Osoby se zdravotním postižením zahrnují osoby mající dlouhodobé fyzické, duševní, mentální nebo smyslové postižení, které v interakci s různými překážkami může bránit jejich plnému a účinnému zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními.**“

- Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů, je v § 5 zdravotní postižení definováno jako: „... tělesné, smyslové, mentální, duševní nebo jiné postižení, které brání nebo může bránit osobám v jejich právu na rovné zacházení v oblastech vymezených tímto zákonem; přitom musí jít o dlouhodobé zdravotní postižení, které trvá nebo má podle poznatků lékařské vědy trvat alespoň jeden rok.“

Jiné definice a vymezení...

- Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, v § 16 definuje zdravotní postižení jako: „... mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování.“
- V zákoně 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, v § 67 jsou osoby se zdravotním postižením pro účely zaměstnanosti....

„Osoby se zdravotním postižením,,

- omezení nebo nedostatek schopnosti (jako důsledek poruchy) jednat či vykonat činnost způsobem nebo v rozsahu, považovaném pro člověka za normální....

POSTIŽENÍ

Je jakékoli omezení nebo nedostatek schopnosti (jako důsledek poruchy) jednat či vykonat činnost způsobem nebo v rozsahu, považovaném pro člověka za normální.

VADA (PORUCHA)

Je jakákoli ztráta nebo
abnormalita psychické,
fyziologické nebo
anatomické struktury nebo
funkce

HANDICAP (OSLABENÍ)

Je nevýhoda, znevýhodnění určitého jedince, vyplývající z jeho poruchy či postižení, které pak omezuje nebo zabraňuje splnění určité normální role, která se od tohoto jedince očekává (v souvislosti s věkem, pohlavím, sociálními a kulturními hledisky).

Nejčastější příčiny...

- Dědičnost
- Nehoda, úraz
- Nemoc
- Příčiny vzniklé v prenatálním období
(způsobené léky, drogami, alkoholem)
- Příčiny způsobené komplikovaným porodem

Dnes...

- 1/10 osob postižená, tj. tělesné, smyslové nebo mentální funkce sníženy min. o 30%.
- Více než ½ postižení důsledkem onemocnění, méně než 1/3 důsledkem nehod.
- Počet a podíl v populaci narůstá.
- Podíl dětí vyžadujících speciální péči roste každý rok o 3-5%.

EU - zdravotně postižení - pozornost.

Hlavním cílem by mělo být:

- umožnit zdravotně postiženým plnit svou občanskou úlohu,
- přijímat občanskou odpovědnost a
- mít stejné možnosti a kontrolu nad svým životem jako lidé bez zdravotního postižení.

Přijímaná opatření by měla být vedena potřebou zajistit přístup a začleňování.

Prioritu má přístup k péči a podpůrným službám. Zváženy mají být aspekty:

- snížení zátěže, již nemoc představuje,
- minimalizace jejích ekonomických a sociálních důsledků,
- odstranění nerovností v oblasti zdraví.

Hlavními cíli v této oblasti je:

- omezení sociálního vyloučení,
- odstranění překážek a bariér,
- usnadnění mobility a
- využívání informačních technologií.

Tělesná výchova a zdravotní postižení

- možnosti provozování pohybových aktivit

„Sport by se měl pro postiženého
stát hybnou silou, která mu
pomůže nalézt nebo obnovit
vlastní vztah k okolnímu světu a
tím ke svému uznání coby
rovnocenného a plnoprávného
občana“

Ludwig Guttman, 1976.

Cílem Tv je...

- ...šťastný člověk, mající prožitek z pohybu a komunikace v pohybu, správně chápaná pohybová činnost by měla směřovat ke zdraví člověka..., ... měla by být součástí denního života každého člověka, měla by mu pomáhat žít šťastně a radostně“.
- (Blahutková, 2004 podle 5. kongresu ICHPER)

Základy

- Hry pro zdravotně postižené.
- Organizování prvních klubů, sdružení, asociací.
- Charta sportu pro všechny – zdravotně postižené osoby (1987).
- Paralympijské hnutí.

Kde všude můžeme ovlivňovat člověka se zdravotním postižením?

- Aplikovaná tělesná výchova
- Integrovaná tělesná výchova
- Rekreační vykonávání pohybových aktivit
- Výkonnostní sport
- Vrcholový sport
- Rehabilitace

APA

- Mezipředmětová akademická disciplína zaměřená na identifikaci a řešení individuálních rozdílů v oblasti pohybových aktivit.
- ...jako pohyb, tělesnou aktivitu a sport se speciálním zaměřením na zájmy a schopnosti osob s určitým omezením (limity) – např. seniory, osoby se zdravotním postižením či oslabením.

ATV

- „představuje tělesnou výchovu s participací jednoho nebo více žáků se SVP s modifikací podmínek a obsahu ve vztahu k pohybovým aktivitám integrovaného, paralelního i segregovaného charakteru“
 - (Ješina, Kudláček, 2009)

Aplikovaná tělesná výchova

- Nijak zákonně upravený (pod)obor „Tělesné výchovy“.
- APA – aplikované - upravené nebo speciálně vytvořené pohybové aktivity pro potřeby osob se zdravotním postižením (úprava ve smyslu pravidel, pomůcek, prostor aj.).
- Úpravy vycházejí z možností účastníků vykonávat konkrétní pohybové činnosti, tj. z omezení daného příslušnou „vadou“.

Integrovaná tělesná výchova

- dobře propojuje primární cíle vzdělávacího oboru
- „Tělesná výchova“ a
- Výchova ke zdraví“
- a současně dosud nijak zákonně upraveného (pod)oboru „Aplikovaná tělesná výchova“ (ATV).

České školství umožňuje integraci dětí, žáků, studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

- 1991-2004 na základě metodických předpisů MŠMT
- 2004 nový školský zákon
- 2005 doplnění vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí a žáků se SVP a dětí a žáků mimořádně nadaných

RVP specifikuje

vzdělávání žáků se speciálními
vzdělávacími potřebami, do kterého
je zahrnuto vzdělávání žáků se
zdravotním postižením a zdravotním
znevýhodněním (RVP, 2007, s. 106)

Mnohde uvedeno již ve formě
nutné, ale oboustranně prospěšné
spolupráce žáka se SVP

(specifikováno zákonem č. č. 561/2004 Sb.
a doplňující vyhláškou č. 73/2005 Sb.)

Vyhláška č. 27/2016 Sb. o
vzdělávání žáků se speciálními
vzdělávacími potřebami a žáků
nadaných